

CEGLÉDI
VÁROSI KÖNYVTÁR

A CEGLÉDI VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERV 2021 – 2025

Készítette:

Minőségirányítási Tanács

Kocsmai Livia

Jóváhagyta:

Kabdebó-Ladik Livia

intézményvezető

Kabdebó-Ladik Livia

2021

Verziószám	1.0 Előzménye: Stratégiai terv 2016-2020
Állománynév	Stratégiai terv 2021_2025
Oldalszám	16
Készítette	Minőségirányítási Tanács
Jóváhagyta	Kabdebó-Ladik Livia
A jóváhagyás dátuma	2021. március 05.
A hatálybalépés dátuma	2021. március 08.

A MÓDOSÍTÁSOK LISTÁJA

Verzió	Állománynév	Oldalszám	Módosította	Jóváhagyta	A jóváhagyás dátuma	A hatálybalépés dátuma
1.1	Stratégiai_terv_2021_2025	16	Minőségirányítási Tanács	Kabdebó-Ladik Livia	2021. december 6.	2021. december 6.

Tartalom

1.	BEVEZETÉS.....	2
1.1.	A Könyvtár bemutatása.....	2
1.2.	A stratégiai terv célja	2
2.	JÖVŐKÉP	3
3.	KÜLDETÉSNYILATKOZAT	3
4.	HELYZETÉRTÉKELÉS / HELYZETELEMZÉS.....	3
4.1.	PGTTJ-analízis.....	3
4.2.	SWOT-analízis.....	9
5.	ALAPVETŐ CÉLOK.....	10
6.	KULCSTERÜLETEK.....	11
6.1.	Minőségirányítás	11
6.2.	Ifjúsági könyvtár 2.0	12
6.3.	Külső és belső kommunikáció javítása	13
6.4.	Digitális kompetencia fejlesztése.....	15
7.	ÖSSZEGZÉS	16

1. BEVEZETÉS

1.1. A Könyvtár bemutatása

2008-ban a Városi Könyvtár összevonásra került a Művelődési Központtal és egy intézményként Kossuth Művelődési Központ és Könyvtár néven működött tovább.

2012-ben a Központi Könyvtár és a Gyermekkönyvtár az Ifjúsági könyvtár részleggel bővült. A hagyományos szolgáltatások mellett közösségi térre és szabadidős tevékenységekre nyílt lehetőség.

2017-től szétvált az intézmény és Kossuth Művelődési Központ Nonprofit Kft valamint Ceglédi Városi Könyvtár névvel önálló intézményként létezett ismét. Az összevont intézmény jogutódja a Könyvtár lett. Az ismét önállósult könyvtár megváltozott körülmények és feltételek között folytatta működését és alakította stratégiai tervét. Napjainkban a könyvtárak feladata kibővült a közösségi, közösségépítő- és formáló, illetve szociális tevékenységekkel.

A 2020-as év a közgyűjteményeket és közművelődési intézményeket, így a Ceglédi Városi Könyvtárat is új kihívások elé állította. A hosszantartó bezárás alatt „Viszünk könyvet” és „Könyvtár-pakk” szolgáltatásunkkal és egyéb online lehetőséggel igyekeztünk olvasóink igényeit kielégíteni.

1.2. A stratégiai terv célja

A Könyvtár előző stratégiai terve a 2016-tól 2020-ig terjedő időszakra határozta meg az intézmény minőségirányítási rendszerét és hosszú távú célkitűzéseit. Az akkor még összevont intézményként működő könyvtár stratégiai terve úgy készült, hogy figyelembe vette az integrálásból adódó lehetőségeket és helyzetet, azonban 2017. április 1-től szétvált a két intézmény, így a könyvtár ismét önállóan működött tovább. Ez megváltoztatta a működés körülményeit, bár a prioritási kulcsterületek továbbra is irányt adtak a hátralévő időszakra.

Jelen stratégiai terv célja, hogy az eddigi minőségirányítási munka során elért eredményeket, fejlesztéseket fentartsuk, valamint újabb irányvonalakat jelöljünk ki az elkövetkező 5 évre, amely mentén folytatjuk a megkezdett munkát. A pillanatnyi helyzetet, az elmúlt év(ek) változásait, a trendeket figyelembe véve aktualizáljuk terveinket, alkalmazkodunk a változásokhoz. Mindennapi munkánk során törekszünk arra, hogy tovább mélyítsük a minőségmenedzsment szemléletet.

A Ceglédi Városi Könyvtár stratégiai terve hozzájárul a könyvtár megújításához, a könyvtári jövőkép, küldetés és a célok meghatározásához az elkövetkezendő évekre. Az új stratégiai terv tartalmazza az eddig elért eredményeket, valamint a 2016-2020-as stratégiai terv felülvizsgálata során megállapított, a jelen helyzetre aktualizálandó feladatokat.

2. JÖVŐKÉP

Intézményünket a jövőben úgy képzeljük el, hogy a város ismert és elismert kulturális helyszínéeként gondozza az összeszokott közösségeket és helyet ad az újaknak, aktív kommunikációt tart fenn a lakossággal, és folyamatosan erősíti társadalmi szerepkörét.

A Ceglédi Városi Könyvtár törekszik mind az online szolgáltatások bővítésére, mind a digitális kor igényeiből eredő változásokhoz történő alkalmazkodás támogatására. Célunk, hogy hagyományos könyvtári térként az online, virtuális térrel kiegészülve, modern eszközök biztosításával korszerű szolgáltatásokat nyújtsunk használóinknak.

3. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

A Ceglédi Városi Könyvtár feladatának tekinti, hogy egyensúlyt teremtsen a hagyományos és a modern könyvtári szolgáltatások között, a helyi igények és szükségletek figyelembevételével.

Célul tűztük ki a Cegléden és térségében élők kulturális lehetőségeinek bővítését, közösségi összetartozásának erősítését, és a könyvtári hivatás állandó fejlesztését.

Dokumentumállományunkat folyamatosan alakítjuk, szem előtt tartva olvasóink igényeit és az írott kultúra átörökítését, ezzel biztosítva a tradicionális könyvtári szolgáltatásokat.

Elkötelezettek vagyunk városunk értékeinek gyűjtése és gondozása iránt.

Az állampolgári jogok gyakorlásához szükséges információk megszerzését segítjük, támogatva ezzel a demokrácia és esélyegyenlőség növelését.

A gyermekek és fiatalok értékkezőpontú szemléletformálásához színvonalas programokkal, olvasásnépszerűsítéssel járulunk hozzá, a családokkal, pedagógusokkal összefogásban.

Az értékes kultúra szolgálatában, változatos témákban, neves előadók részvételével kínálunk színvonalas, élménygazdag programokat a város lakosságának.

Nyitottak vagyunk a folyton megújuló és változó világra, az egyes kompetenciák (pl. szövegértés, digitális írástudás) fejlesztésével segítjük az élethosszig tartó tanulást, támogatva az egyének művelődését, önképését, az információs szakadék áthidalását.

4. HELYZETÉRTÉKELÉS / HELYZETELEMZÉS

4.1. PGTTJ-analízis

Politikai környezet / tényezők

A könyvtár politikai környezetét a mindenkor érvényes jogszabályok és rendeletek határozzák meg. Politikailag semleges, pártatlan. Bár nem fogalmazódott meg egységes könyvtári stratégia, ajánlások vannak, ezek mentén tudják a könyvtárak meghatározni a fejlődés irányát. Könyvtárunk igazodik az európai szintű makro, valamint helyi szintű mikro társadalmi és kulturális irányelvekhez, úgymint az Európai Unió által

megfogalmazott élethosszig tartó tanulás, vagy a lokálpatriotizmus erősítése.

A magyarországi politika a keresztény értékrendet, valamint a család fontosságát hangsúlyozza. Ezek mellett kiemelt jelentőségű a digitális írástudás terjesztése, amely lehetővé teszi az információhoz való szabad hozzáférést.

Cegléd a kistérségben központi szerepet lát el, 12 település tartozik a ceglédi járáshoz, itt működnek a járásközponti intézmények.

A Ceglédi Városi Könyvtár fenntartója Cegléd Város Önkormányzata. A Ceglédi Városi Könyvtár 2017-ben vált szét a Kossuth Művelődési Központtól, önálló intézményként működik. Az oktatásügy területén jelentkező rendelet gyakorlását elősegítő az intézmény, fogadja és segíti az Iskolai Közösségi Szolgálatra jelentkező diákokat.

2020-ban, a világjárvány idején hosszú időre bezárták a könyvtárakat, amely korlátozások jelenleg is zajlanak. Könyvtárunk működését ebben az időszakban alapvetően az országos, illetve önkormányzati rendeletek szabályozzák, ezeknek a rendelkezéseknek könyvtárunk maximálisan eleget tesz. A pandémiára vonatkozó rendeletek, szigorítások kedvezőtlen hatással vannak az intézmény gazdaságpolitikájára a dokumentumállomány és humán erőforrás terén.

A közszolgálati szféra háttérbe szorulása erőteljesen érinti a könyvtárak működését. A könyvtárosok közalkalmazotti státusza 2020. október 31-ei dátummal megszűnt, a Munka Törvénykönyve alapján zajlik tovább foglalkoztatásuk. Ennek hatásai még nem elemezhetők objektíven, de várhatóan tovább csökken a szakma presztízse, valamint a közalkalmazotti státusszal járó előnyök megszűnése okozhat fluktuációt, pályaelhagyást. Az alacsony bérezés, az életpályamodell kidolgozásának hiánya, az érdekképviselő eredménytelensége nem teszi vonzóvá a könyvtáros pályát a fiatalok számára.

Gazdasági környezet / tényezők

Az Európai Unió gazdasága már a koronavírus megjelenése előtt veszített dinamikájából, és bár a magyar gazdaság teljesítménye 2013 óta folyamatosan nőtt, 2020 tavaszán, a járvány világméretűvé válásával itt is visszaesett a bruttó hazai termék (GDP) volumene. Az első hullám jelentős és nehezen helyreállítható gazdasági visszaesssel járt hazánkban, ez alól a közép-magyarországi régió sem kivétel. A szolgáltatások közül többek között a szabadidő-eltöltéssel és a személyes kontaktussal járó tevékenységeket érintették a legérzékenyebben a járvány miatti korlátozások.

Cegléd Pest megye délkeleti részének, az „Alföld kapujának” kistérségi központja. A település elhelyezkedése kedvező, közel van a fővároshoz és nagyobb, megyei jogú városokhoz. Közúton és vasúton is jól megközelíthető, két közlekedési vonal csomópontjában fekszik. Megközelítését segíti a 2020. februárjában átadott gyorsforgalmi út (M4). Szűkebb térségében fontos szerepet tölt be a gazdaság különböző területein, munkahelyet, szolgáltatásokat és szórakozási lehetőségeket

biztosítva a városban és környezetében élők számára. Cegléd tradicionális mezőgazdasági város, és emellett a gépipari beruházások is egyre inkább növekvő tendenciát mutatnak.

A város önkormányzata intenzíven támogatja az ipari, a szolgáltató, a kereskedelmi és a mezőgazdasági vállalkozásokat.

Cegléd iskolaváros, egy bölcsőde, 5 óvoda tagóvodákkal, 5 általános iskola, 6 középiskola és egy középiskolai kollégium működik a településen.

Turisztikai szempontból a kultúra iránt érdeklődők és kikapcsolódni vágyók is számos lehetőség közül válogathatnak. Jelentős termál- és gyógyvízkincs található a város alatt. Több kulturális intézmény és rendezvény várja a látogatókat.

A világválság, a korlátozások és az életmód átalakulásai megakasztották a város gazdasági és kulturális életét egyaránt, a hatás a könyvtárak szempontjából jelentősen éreztette magát a szolgáltatások (mind a díjmentes, mind a költségtérítéses) igénybevételének mennyiségében és típusaiban is, előtérbe kerültek az online szolgáltatások. Ehhez társulnak még a több hónapos zárva tartási periódusok, továbbá használóink anyagi helyzete (munkanélküliség, átmeneti foglalkoztatottság-hiány).

A szükséges anyagi forrás alapvetően két csatornán keresztül áll rendelkezésre: a törvény által biztosított finanszírozási keretből és Cegléd Város Önkormányzatának, mint fenntartónak a költségvetéséből. A fenntartó pénzügyi lehetőségei alakítják leginkább az intézmény működéséhez szükséges anyagi háttérrel. Általánosan jellemző a növekvő kiadás, amit a csökkenő költségvetés nem tud egyensúlyba hozni.

Szűkösek a pályázati lehetőségek, ennek hiányában kevés a lehetőség a szolgáltatások fejlesztésére. Könyvtárunk az olvasók dokumentumigényeinek ellátásához tud rendszeres állami támogatásokat igénybe venni: a könyvtári érdekeltség-növelő támogatást és a Márai-programot.

A koronavírus következményeként a 2020-as év költségvetése több ponton módosult, amely a könyvtár elsődleges szolgáltatásainak biztosítását (dokumentumbeszerzés, rendezvények) is akadályozta.

A fentiek tükrében szükséges a bevételek növelése, a trendek követése, a meglévő és új szolgáltatások fejlesztése, friss, igényekhez igazodó szolgáltatások bevezetése.

Társadalmi környezet / tényezők

A könyvtárak társadalomban betöltött szerepe a rendszerváltás óta folyamatosan alakul, változik. Társadalmunkra az elöregedés jellemző, a fiatalok, fiatal felnőttek nem elhanyagolható része külföldön dolgozik és életvitelszerűen is ott tartózkodik.

Cegléd lakosai közül sokan nem tudnak helyben elhelyezkedni, a környező nagyvárosokban vállalnak munkát, naponta ingáznak. A munka és az egyéb teendők mellett kevés a szabadidő, amit a kultúrára, szórakozásra áldoznak.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai alapján a regisztrált munkanélküliek száma 2019 második felében csökkent, azonban a 2020-as év (főként a koronavírus hatásai miatt) jelentős növekedést eredményezett. A hosszabb ideje nem foglalkoztatottak egy része végzettségek hiányában, elavult kompetenciákkal nem tud könnyen elhelyezkedni, sokszor nem is tudják, hogy képezhetnék magukat.

Lényeges megemlíteni, hogy bővül az olyan társadalmi csoportok jelenléte a könyvtárban, akik nem a Könyvtárhasználati Szabályzatban foglaltaknak megfelelően kívánják használni a könyvtárat.

A gyerekek, fiatalok körében tipikus a szövegértési nehézség, a könyvtáraknak fontos szerep jut ennek fejlesztésében, valamint az olvasás népszerűsítésében.

Az online térnek komoly funkciója van a mai posztmodern társadalomban, a kommunikáció jelentős része itt zajlik, megkerülhetetlen és létfontosságú a jártasság az internet világában. Vannak azonban a társadalomban olyan rétegek, amelyek leszakadnak, nem tudják követni az informatikai fejlődést. Itt lép be a könyvtárak jelentősége, amelyeknek segítséget kell nyújtani, hogy mindenki egyenlő eséllyel tudjon boldogulni napi ügyei intézésében.

Az információrobbanás egyúttal magában hordozza az elmagányosodás veszélyét is, amely minden korosztályra és társadalmi kasztra komoly fenyegetést jelent. A személyes kapcsolatok háttérbe szorulása jellemzi a jelen kort. A digitális bennszülöttek (a Z és Alfa-generáció) számára magától értetődő az IT-eszközök használata és értelmezése, ez hozta magával az olvasási szokások, illetve az olvasási felületek megváltozását is.

Az információéhség soha nem látott méreteket öltött, az adott információra pedig az azonnali az egyetlen lehetséges válasz. Az online térben azonban hatalmas a zaj, nehéz megtalálni a fontos, releváns válaszokat egy-egy kérdésre. A könyvtárak ebben is segítséget nyújthatnak.

A fogyasztói társadalom hatására a könyvtár, valamint szolgáltatásai is termékek minősültek, amelyeket reklámozni és eladni kell.

Az utóbbi évek/évtizedek általános tapasztalata, hogy a könyvtárak fennmaradásához nélkülözhetetlen, hogy képesek legyenek mindig megújulni és a használók könyvtárává válni. Az információs társadalomban az a szervezet, intézmény, cég élvez előnyt, amely az információt birtokolja, azaz elsőként eljuttatja az ügyfélhez. Ezen követelmények a munkaerő vonatkozásában is új kihívásokat eredményeznek. Az elvárások folyamatosan nőnek, egyre több területen szükséges a továbbképzés, és mindezt nehezíti a könyvtári életpályamodell hiánya. A szakma presztízsét tovább csökkentette 2020 őszén a könyvtárosok közalkalmazotti státuszának elvesztése.

A társadalmi változások magukkal hozták a kommersz, a kevésbé értékes termékek, szolgáltatások dömpingjét, amelyekhez azonnal és olcsón hozzá lehet jutni. Ezzel a kulturális értékválsággal kell szembehelyezkedni a könyvtáraknak, szórakoztató, mégis értéket hordozó programokat, termékeket, könyveket kínálni.

Látogatóink mindenekelőtt a társadalom azon részéből tevődnek össze, akiknek elsősorban a könyvtárba járás: az ott található állomány, az ott működő közösségek, az ottani rendezvények jelentik a kultúrát, kikapcsolódást. A látogatók kisebb része keresi fel intézményünket azért, hogy kutatáshoz, tanuláshoz találjanak hiteles, releváns információkat.

A világjárvány terjedésének megakadályozása érdekében hozott korlátozó intézkedések értelmében a könyvtárak jelenleg is zárva tartanak, így kénytelenek alkalmazkodni a kialakult helyzethez, és megkeresni azokat a csatornákat, ahol megszólíthatják használóikat. Könyvtárunk az online szolgáltatások bővítését, a közösségi oldalakon zajló kommunikáció hatékonyabbá, változatosabbá tételét, valamint olyan szolgáltatások nyújtását dolgozta ki, amelyek korábban nem feltétlenül tartoztak a könyvtárak feladatai közé.

Technológiai környezet / tényezők

Az infokommunikációs technológia fejlődése új szemléletet követel, napjainkban az információ hatalommá vált. A könyvtárak szerepe is megváltozott ebben a környezetben, lépést kell tartani a folyamatos változással. Ez nagy kihívást jelent nemcsak a munkatársak technológiai tudásának megszerzésében és naprakészen tartásában, hanem a technikai feltételek biztosítása tekintetében is. Ehhez szükséges anyagi forrás megteremtése az egyik legnehezebb feladat.

A Digitális Jólét Program Magyarország minden állampolgára számára szeretné lehetővé tenni a digitális átalakuláshoz, technológiához való hozzáférést. A kompetenciafejlesztés e téren kiemelt fontosságú. A könyvtárak feladata a digitális írástudás magasszintű elsajátítása és e tudás átadása a felhasználók részére. Bár a lakosság jó része a legújabb, legfejlettebb mobilkommunikációs hálózattal és eszközökkel rendelkezik, de ezek használatával már kevesebben vannak tisztában. Ezen a területen képzetekkel és oktatással léphetnek fel a könyvtárak.

Jelentősen megváltozott a kulturális értékek rögzítésének, megőrzésének és közzétételének gyakorlata. A közgyűjteményi digitalizálás terén eddig csak az állományvédelem volt a fő szempont, de napjainkra ez már kibővült a felhasználói szempontokat figyelembe vevő, közzétételi célú digitalizálással. Könyvtárunk a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégiát (KDS) szem előtt tartva alakítja a digitalizálás folyamatát és törekszik arra, hogy a tartalmak széleskörű felhasználásra elérhetőek legyenek. Ebben kiemelt partnerünk az Arcanum Adatbázis Kft., melynek segítségével a pandémiás időszakban megkezdődött a helyi folyóiratok digitalizálása.

Emellett az esélyegyenlőség tekintetében is fontos lépést tartanunk a szolgáltatásaink fejlesztésében, 2020-ban a vak és gyengénlátó használók részére az Informatika a Látássérültekért Alapítvány jóvoltából lehetőségünk nyílt több olvasói eszközön rendelkezésre bocsátani a Fusion képernyőolvasó és nagyító programot.

A hagyományos szolgáltatások mellett szükséges a virtuális térben való jelenlét erősítése, az online szolgáltatások minél szélesebb körben való elérésének biztosítása, fontos a közösségi médiában való fokozott

megjelenés, elérhetőség. Növekszik az igény az integrált- és távszolgáltatások iránt (a nem helyhez kötött szolgáltatások és szórakozási lehetőségek, e-dokumentumok, streaming-szolgáltatók, augmented reality mobiljátékok).

A távoktatás és távmunka növekedésével egyértelműen nőtt az igény a mindennapi elektronikus ügyintézésben jártas szakemberek és e-szolgáltatások iránt, ennek tükrében az intézménynek frissítenie kell eszközparkját, további eszközök beszerzésével is fel kell készülnie a használók igényeire, képzésére.

Jogi környezet / tényezők

Magyarország könyvtári rendszerét a mindenkori hatályos jogszabályok irányítják. A Ceglédi Városi Könyvtár a feladatellátási és végrehajtási rendeletek mentén a jogszerűség és törvényesség folyamatos követése mellett tesz eleget ennek.

A könyvtárak működését meghatározó legfontosabb szabályozások: az 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről; a 2012. évi CLII. törvény, mely az előző módosítása; és a 2019. évi CXXIV. törvény a Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról. A közalkalmazotti jogviszony átalakulását a kulturális intézményekben foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának átalakulásáról, valamint egyes kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XXXII. törvény szabályozza. A munkavállalók jogviszonyára 2020 novemberétől a 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről rendelkezik.

Tevékenységeinket a szerzői jog figyelembevételével alakítjuk.

Könyvtárunk helyi szintű működéséhez hozzá tartoznak Cegléd Város Önkormányzatának rendeletei.

Az új adatvédelmi irányelvek (GDPR, azaz Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete) bevezetésétől könyvtárunk kiemelt fontossággal kezeli a személyes adatokat, mely tevékenységet adatvédelmi szabályzatunk, a Ceglédi Városi Könyvtár 1/2018. (06. 26.) szabályzata az adatvédelem és adatbiztonság szabályairól című dokumentum koordinál.

Általánosan elmondható, hogy a könyvtári munkafolyamatokat szabályzatok mentén végezzük (pl. Szervezeti és Működési Szabályzat, Iratkezelési szabályzat), valamint a könyvtárakra vonatkozó hatályos általános, könyvtárhasználati, működtetési, dokumentumokra tekintő jogszabályok figyelemmel kísérésével és betartásával szervezzük feladatainkat.

A 2020-as évben elrendelt járványügyi intézkedések módosították a könyvtárak működését; a kormány- és önkormányzati rendeletek értelmében a jogi háttér továbbra is biztosította a könyvtári közszolgáltatás ellátását megváltozott formában (pl. Könyvtár-pakk, online foglalkozások).

4.2. SWOT-analízis

	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
BELSŐ TÉNYEZŐK (szervezeti jellemzők)	<ul style="list-style-type: none"> • sokoldalú munkatársak • színvonalas, minden korosztályt megcélzó, többségében térítésmentes programkínálat • helyismereti kutatás támogatása • rendszeres olvasásfejlesztő program • „Könyvet házhoz” szolgáltatás • olvasói igényekhez igazodó, átgondolt állománygyarapítás • gyűjteményes kötetek analitikázása • a helytörténeti anyagok folyamatos digitalizálása • partnerközpontú működés az alapfokú oktatási intézményekkel • bővülő együttműködések a városi intézményekkel és civil szervezetekkel 	<ul style="list-style-type: none"> • kevés az aktív korú olvasó • a Gyermekkönyvtárból a Felnőttkönyvtárba való átvezetés hiánya • helytörténeti dokumentumok analitikája nem teljes • retrospektív cikk-adatbázis építése nem teljes • a selejtezés folyamata lassú • a rendszeres elégedettségi mérések hiánya • belső kommunikáció nem elég hatékony • a beszerzési hírlevél-funkció nem teljesül maradéktalanul • kevés létszám és ebből adódóan megosztott munkakörök • túlterheltség miatti kiégés-veszély • motiválatlan munkatársak, fejlődés iránti érdektelenség
	LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
KÜLSŐ TÉNYEZŐK (környezeti jellemzők)	<ul style="list-style-type: none"> • az ifjúsági könyvtár helyreállítása • új könyvtárhasználók megnyerése • szakmai továbbképzéseken, konferenciákon való részvétel • további fejlesztés az esélyegyenlőség megteremtése terén • a digitalizálás technikai feltételeinek fejlesztése • szponzorok, mecenatúra kiépítése • a helyi Értéktárral összefüggő szolgáltatások kiaknázása • online felületekben rejlő potenciálok kihasználása 	<ul style="list-style-type: none"> • a könyvtárosi hivatás presztízse folyamatosan csökken • az intézmény épületei nem akadálymentesítettek • az Ifjúsági könyvtár, a Gyermekkönyvtár, a raktár állapotából eredő egészségügyi kockázatok • közösségi igényeknek megfelelő terek hiánya • a költségvetési keretösszeg csökkenésének veszélyei • olvasói-használói létszám csökkenése • a dokumentumbeszerzési keret csökkenésének

	<ul style="list-style-type: none"> • a szervezeti- és szolgáltatási struktúra minőségi szemléleten alapuló fejlesztése, főként a partneri- és szolgáltatás-orientált intézményi működés szempontjai alapján • technológiai korszerűsítések bevezetése 	<p>veszélye és felhasználásának korlátozása</p> <ul style="list-style-type: none"> • súlyos szoftverhibák veszélye
--	---	---

5. ALAPVETŐ CÉLOK

Az intézmény alapvető céljai:

- Gyorsan és hatékonyan biztosítjuk mindenki számára a tudáshoz, az információhoz való szabad hozzáférést.
- Segítjük az informális képzést, rendszeres használó- és felhasználóképzésekkel támogatjuk az egyének művelődését, önképzését, az információs szakadék áthidalását, az élethosszig tartó tanulás folyamatát, a digitális írástudás terjedését/fejlődését.
- Értékteremtő, felhasználó-központú és a minőségfejlesztési rendszer által szervezettebb szolgáltatások nyújtásával, fejlesztésével erősítjük partnerkapcsolatainkat és növeljük használóink elégedettségét.
- Olvasásnépszerűsítő programokkal korosztályokon átívelően közvetítjük az irodalmi és művészeti értékeket, fejlesztjük az olvasáskultúrát.
- Folyamatosan megújuló és olvasói igényekhez igazodó állományunkkal elősegítjük az olvasás népszerűsítését.
- A helytörténeti gyűjtemény folyamatos frissítésével, digitalizálásával megismertetjük a város lakosságával a helyi értékeinket, erősítjük a lokálpatriotizmust és a kulturális turizmust.
- Erősítjük a helyi közösségépítő tevékenységeket, leginkább közösségi térként, a klubjaink és táboraink révén, különös tekintettel a gyermekek és a fiatalok körében.

6. KULCSTERÜLETEK

6.1. Minőségirányítás

Célunk a TQM folyamatos fenntartása, javítása. A munka fókuszában:

- az olvasói létszám növelése,
- a minőségi szolgáltatások biztosítása,
- a munkatársak minőségszemléletének erősítése, fenntartása,
- a hatékony információ- és dokumentumszolgáltatás,
- valamint a könyvtár szerepének bővítése, modernizálása áll.

Ezen célok eléréséhez könyvtárunkban Minőségirányítási Tanács működik, és a minőségirányítási munka egyes területeit négy további állandó munkacsoport végzi.

A Könyvtár törekszik rá, hogy a minőségmenedzsment gyakorlatát alkalmazva egyre teljesebb körű és felhasználóközpontú szolgáltatásokat nyújtó intézmény legyen, megtartva a már elért eredményeket.

Minőségirányítási tevékenységünket folyamatosan fejlesztjük, tudatosan megtervezett és dokumentált rendszer támogatja szolgáltatásaink színvonalának fejlesztését és igények szerinti megújítását.

Beavatkozások:

- A munkatársak minőségirányítással kapcsolatos képzésének biztosítása a színvonalas feladatvégzés segítéséhez (pl. külső- és belső képzések, szakmai napok, szituációs gyakorlatok).
- Olyan szervezeti kultúrát igyekszünk kialakítani, ahol a folyamatos képzés, önképzés, majd a megszerzett tudás megosztása (belső tudásmegosztás) a napi munkafolyamatok szerves részét képezik.
- PDCA-ciklus bevezetése minél több területen – a legfontosabbak:
 - alapszolgáltatások (kölszönzési műveletek, tájékoztatás) fejlesztése, gördülékenyebbé tétele,
 - vonalkód bevezetésének hatékonysága a kölszönzésben,
 - folyóiratok forgásának figyelése.
- Dokumentumok népszerűsítése (könyvek, folyóiratok, kották, CD-k, DVD-k).
- A helyismereti gyűjtemény népszerűsítése az olvasói létszám növeléséhez.
- A gyűjtemény analitikus feltárásának folytatása a pontos és gyors tájékoztatás érdekében.
- Kiemelt figyelmet fordítunk az állományalakítás és a rendezvények szervezése kapcsán a használók igényeire.
- Terveink közt szerepel, hogy a Gyermekkönyvtár udvarának rendbetétele után egy fűszerkert/tankert létrehozásával népszerűsítsük az ökoszemléletet.
- A használói visszajelzések elemzése után a feltárt eredmények hatékony beépítése a szolgáltatások javítása érdekében.

- Folyamatos olvasói-, használói-, lakossági igényfelmérések útján a posztmodern könyvtár szerepkörének, funkciójának, szolgáltatásainak újradefiniálása.
- A családok segítése az olvasóvá nevelés szerepkörének kialakításában, erősítésében.
- Hátrányos helyzetű családok támogatása és mentális segítségnyújtás.
- Időszakos, kampányszerű csoportos kedvezmények.
- A könyvtári szakemberek szakmai és kommunikációs kompetenciájának folyamatos fejlesztése.
- A helyi értékek iránti érdeklődés fenntartásához az Emlékezzünk régiekről rovatához egy helyismereti blog létrehozása a szociális média felületen, továbbá tematikus séták, Értéktár-túrák szervezése (pl. Városlapítók napja, Országos Könyvtári Napok).

6.2. Ifjúsági könyvtár 2.0

2012. június 7-én nyílt meg az Ifjúsági Könyvtár a Gyermekkönyvtár alagsorában kialakított helyiségben, mely nemcsak a 14-18 éves fiatalok olvasás iránti igényét szolgálta, hanem közösségi térként számos szabadidős lehetőséget kínált a fiatalok számára. A tér különlegessége volt, hogy külön saját utcai bejárattal rendelkezett.

Változatos, színvonalas programokat kínált a fiataloknak, amelyek rendszeres, évente visszatérő rendezvényekké nőttek ki magukat, pl. „Maratoni Versfelolvasás”, „Szavalóverseny”.

Aktív közösségek alakultak, ilyen volt a „Társasjáték klub”, „Ceglédi Amime Fan Club”, „Hosszú Péntek”, „Nagy Könyves Beavatás” az olvasás népszerűsítéséről szóló, fiatalokat inspiráló játék, „Cifra” elnevezésre hallgató interaktív olvasásnépszerűsítő játék.

Falakon kívül is jelen volt a könyvtár, számos közösségi programon vettek részt (kerékpározás, főzés, kirándulás).

A város középiskolai oktatási intézményeivel aktív kapcsolat kapcsolatot tartottak fenn, több kommunikációs felületen is megjelent a könyvtár.

Komoly szakmai elismerésként élhettük meg, hogy 2018 februárjában a Könyvtári Figyelő című könyvtár- és információtudományi szakfolyóiratban is megjelent egy publikáció az Ifjúsági könyvtárról, amely a működésének a sokszínűségét mutatta be.

Több városi könyvtár is látogatást tett a könyvtárban tapasztalatszerzés céljából. 2019 nyarára olyan dohosszá és penészsévé vált az alagsorban kialakított könyvtári tér, amely veszélyes az egészségre és a dokumentumállományra egyaránt. Így az aktív, sokrétű könyvtárat a gyermekrészleg egyik kisebb szobájába költöztettük. Ez az átrendeződés alapjaiban rendítette meg az életét annak az ifjúsági részlegnek, amely szinte egyedülálló módon működött könyvtárunkban és az országban. A közösségi tér beszűkülése lehetetlenné tette a közösségi klubok, programok, együttlétek megszervezését, kivitelezését. 2020-ra már csak a kölcsönzés szolgáltatása maradt fenn.

2020 decemberében, a pandémia alatt a Gyermekkönyvtár teljes állományát átrendeztük annak érdekében, hogy nagyobb, elkülönített helyet tudjunk kialakítani a fiatalok számára. A cél, hogy újra életre keltsük a teljesen megszűnt közösségi életet, klubokat és egyéb rendezvényeket. A megkezdett és tervezett folyamatos beavatkozásokkal lassan újra visszatér az élet az Ifjúsági könyvtárba.

Beavatkozások:

- Állandó klubok, programok visszaállítása.
- Újabb klubok, programok indítása.
- Egyéni kreativitás, írások és/vagy alkotások bemutatása, kiállítása.
- Közösségi szolgáltatók bevonása a játékok, táborok előkészítésébe, a táborokon való részvételekhez.
- Életkori sajátosságoknak megfelelő programok szervezése.
- Oktatási intézményekkel és ifjúságsegítő diákszervezetekkel kapcsolatok ápolása.
- Részvétel a városi programokban, a társadalmi felelősségvállalás erősítése.
- Életvezetési tanácsadások szervezése szakemberek bevonásával.
- Becsatlakozás a klubokat érintő országos programokba (Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál, Ünnepi Könyvhét, SzolnoCon, MondoCon, Budapesti Nemzetközi Képregényfesztivál).
- Az Ifjúsági könyvtár közösségi oldalának megújítása és a jelenlét erősítése.
- A könyvtár, mint közösségi tér: egyéni munkára, közös tanulásra, továbbá közösségi programokra, rendezvényekre is alkalmas, korszerű könyvtári terek kialakítása, gyermekkuckó megvalósítása.
- „Könyvtári Ballagó”: a 8. osztályosok átvezetése a felnőttkönyvtárba, meghívott vendéggel, játékos programmal.
- Helytörténeti- és értéktár-foglalkozások általános iskola felső tagozatos tanulóinak.

6.3. Külső és belső kommunikáció javítása

A Ceglédi Városi Könyvtár küldetéseként fogalmazta meg a Cegléden és térségében élő lakosság könyvtári szolgálatát, kulturális fejlődési lehetőségeinek bővítését és közösségi erejének erősítését. A szolgáltatások, illetve a könyvtári állomány sokszínűsége okán alapvető cél a térségben élő szinte minden korcsoport megszólítása, így kommunikációs tervének elsődlegessége abban rejlik, hogy ezeket a korcsoportokat hatékonyan megszólítsa, tájékoztassa. Ennek alapköve a munkatársak közötti erős és effektív belső kommunikáció.

A hatékonyabb információközvetítés érdekében szükséges a könyvtár külső kommunikációját új csatornákon is megkezdeni a meglévők megtartása mellett. A partnerek eléréséhez fontos a közösségi oldalak nyújtotta lehetőségek kihasználása és a legújabb trendek követése.

Beavatkozások:

- Korcsoportokhoz eljutó, célzott külső kommunikáció.
- Korszerű eszközök használata a korcsoportok által meghatározva, célcsoportok szerinti kommunikációs csatornák maximális kihasználása.
- A honlap tartalmi megújulása és folyamatos fejlesztése, a modern megjelenés és a friss tartalmak tükrében.
- A kapcsolatok szélesítése a helyi intézményekkel (különös tekintettel a kulturális és oktatási intézményekkel) és sajtóval.
- A belső hálózat kiépítése a Gyermekkönyvtár épületében.
- Munkatársi belső Facebook-csoport folyamatos működtetése, aktualizálása.
- Folyamatos tájékoztatás az intézményben folyó munkáról és az eseményeiről a fenntartó és az érdekelt felek számára.
- Az olvasói (használói) visszajelzések elemzése.
- A helyi civil közösségekkel való kapcsolatfelvétel, tevékenységük támogatása gyűjteményünkre alapuló szolgáltatásokkal; közösségi terek biztosítása találkozóikhoz.
- Az óvodákkal, általános iskolákkal való szoros együttműködés az olvasóvá nevelés erősítéséhez.
- A középiskolákkal való együttműködés, közösségi szolgálat teljesítése, író-olvasó találkozók közös szervezése.
- A Gyermek- és Ifjúsági könyvtárból kikerülő korosztály megszólítása, segítése.
- „Látható” könyvtár; minőségi szolgáltatások hirdetése/népszerűsítése; állandó, mind személyes, mind online jelenlét a nagy érdeklődésre számot tartó eseményeken, fórumokon, platformokon.
- Hiteles, valódi értéket közvetítő egyének, szervezetek megnyerése a „könyvtárügy” számára. (Kultúrában jártas influenszer, blogger, stb.)
- Podcast-adások készítése.
- A könyvtár szolgáltatásainak, valamint a gyűjtemény egyes részterületeinek célirányos bemutatása intézmények, szakmacsoportok, helyi közösségek számára. Kitelepülések cégek, intézmények rendezvényeire, családi napjaira.
- A kialakult jó kapcsolatok (múzeum, strand, Ceglédi Kürtös Népművészeti Egyesület, stb.) megtartása/gondozása és erősítése, további együttműködések keresése.
- Jelenlét a város kulturális életében.
- Támogatói partner keresése.

6.4. Digitális kompetencia fejlesztése

A digitális világban való jártasság elengedhetetlenül szükségessé vált a mindennapokban, valamint egyre fontosabb az e-kultúra terjedésének elősegítése is. A saját dokumentumaink elérhetőségén kívül biztosítjuk a hozzáférést más információszolgáltatók adatbázisához, ezzel is elősegítve az információk szabad áramlását. Tapasztaltuk, hogy mennyire szükséges a társadalom minden rétegében – különösen az informatikai fejlődést nehezen követni tudó csoportoknak – a megfelelő támogatást biztosítani a digitális írástudás fejlesztéséhez, a digitális kompetenciák megszerzéséhez, és alkalmazásukhoz. A Könyvtár ezért felhasználói képzési programokat indít a digitális kompetenciák és kultúra fejlesztésének elősegítése céljából, figyelembe véve a különböző korosztályok életkori sajátosságait és elvárásait. Felhívjuk a figyelmet az internet veszélyeire, azok felismerésére és elkerülésére. A programok tervezésénél figyelembe vesszük a különböző korosztályok igényeit (igényfelmérés), és ennek megfelelően ismeretterjesztő előadások, tanfolyamok keretében segítjük az online térben történő eligazodást, hogy megkönnyítsük akár a hivatalos ügyek intézését, akár a magánjellegű, szórakozásra, kapcsolattartásra irányuló felhasználást.

Beavatkozások:

- A Nagyinet tanfolyam fejlesztése a digitális ismeretek és írástudás megszerzésének segítése céljából (mobileszközök használata).
- Képzések, előadások tartása meghívott előadókkal a különböző célcsoportoknak/korosztályoknak. Az internethasználattal ismerkedők és a már jártas digitális felhasználók képzése, felzárkóztatása a digitális élet különböző területein:
 - a közösségi oldalak/social media biztonságos használatáról, veszélyeiről (álhírlajosság a közösségi oldalakon = Fake News in Social Media), adataink védelméről,
 - biztonságos internethasználatról a gyermekeknek (a gyermekek és a szülők megcélzásával),
 - netikett és nethasználat – főként az aktív és idős korosztálynak,
 - fake news felismeréséről (online sajtó, média),
 - e-ügyintézésről (kormányablak, e-bankolás, munkaügyi hivatal, iskolai e-ellenőrző – meghívott előadók az érintett intézményektől és cégektől),
 - hivatalos levél írásáról, önéletrajz készítéséről (meghívott előadó a munkaügyi hivataltól és/vagy iskolától),
 - Mi a SPAM?-témákról,
 - biztonságos online vásárlásról,
 - az internetes zaklatásról (cyberbullying).
- A digitalizált tartalmak további növelése, megjelenése a digitális könyvtárban. Képzések tartása, ismertető videók készítése a könyvtári katalógus és a digitális könyvtár használatáról (általános és specifikus

pl. a szakdolgozóknak), és a webOPAC-ba történő bejelentkezésről – a virtuális könyvtárhasználat segítése.

- Interaktív játék ráépítése a tudatos internethasználat elsajátítására – a középiskolások részére.
- Az élethosszig tartó tanulás támogatása. A Gyermek- és Ifjúsági könyvtárba megvalósítható előadások, pályaorientációs tanácsadások, mentorprogramok szervezése. Több szintű felhasználóképzés (tanulmányok, munka, kutatás) támogatása okoseszközök használatával.
- Online, digitális oktatásfejlesztési játékok, projektek kifejlesztése.

7. ÖSSZEGZÉS

A Ceglédi Városi Könyvtár a folyamatosan változó használói igényekhez igazodva, a fenntartóval együttműködve igyekszik megújítani és bővíteni szolgáltatásait. Hosszú távú fő célkitűzése, hogy mind hagyományos, mind a digitális térben működve, megújuló tevékenységével és szakembereivel hozzájáruljon a város kulturális és szellemi fejlődéséhez, és az itt élők jobb életminőségének megteremtéséhez.

A következő öt évre szóló stratégiánkat ennek megfelelően alakítottuk ki, tevékenységünket folyamatosan nyomon követjük, az eredmények alapján felülvizsgáljuk és fejlesztjük folyamatainkat.

A stratégiai tervhez évenkénti cselekvési tervek készülnek, melyek tartalmazzák a konkrét feladatokat, továbbá meghatározzák a felelősöket és a határidőket. A MIT minden évben felülvizsgálja a stratégiai tervet, és amennyiben a körülmények vagy feltételek változtak, elvégzi a szükséges módosításokat. A stratégiai terv és módosításai a munkatársak számára elérhető, megismerése része a munkájuknak.